

INNKRIVJING

ONGIN GÓÐA MAMMA: TAKS UTTAN NÁÐI

MEIRVIRÐISGJALD Tað er onki sum eitur avdráttarskái ella avtalur um at gjalda mvg skuld yvir fleiri mánaðir. Hamarin fellur mvg dagin, og trotarenturnar, sum eru tryggjaðar við lóg, eru stórar

Gunnar Skúvadal

Tey flestu kenna helst til bankaskuld. Hana ber til at tosa um, viðhvørt í øllum førum, alt eftir hvørjum lagi bankarnir eru í. Men ein skuld er, sum tað mann vera ringt, fyri ikki at siga ógjørligt, at trívast í, og tað er skuld til tað almenna fyri mvg.

Flestu fyrirkur avrokna mvg til landskassan fyra ferðir um árið, og tá gjalddagurin er komin vendst ikki aftur. Kontanta avrokningin er fallin, og hon skal avgreiðast alt fyri eitt. Tað er onki at tosa um, onki at diskutera, ongin móguleiki er fyri skáa ella avtalu um at gjalda í smáum. Tað er alt, her og nú, ella panting.

– Vit hava púra greiðar reglur at ganga eftir. Vit hava heilt einfalt ikki heimild í lógini at gera avtalur um at gjalda falna mvg skuld í smáum. Lógin krevur hinvegin, at vit skulu krevja inn, sum vit gera, sigur Eyðun Joensen, deildarleiðari á mvg deildini hjá TAKS.

Hann skilir væl støðuna, summar fyrirkur koma í, tá kundarnir ikki gjalda, og tær tí fáa ein gjaldförirupulleika.

Eyðun Joensen minnir á, at talan er um pengar hjá landskassanum, sum mvg skrásettar fyrirkur sleppa at hava í sínum gjaldföri og arbeiða við til avrokningardagurin kemur.

– Hartil kemur ein kre-

FAKTA – mvg lógin

grein 22, stk 2

Er avgjaldið ikki goldið, tá freistin er úti, skulu 0,7% roknað í rentu fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjalddegnum at rokna. Renta verður somuleiðis goldin av hækkingini av avgjaldinum sambært § 21, stk. 1 fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjalddegnum at rokna.

dittur uppá 40 dagar, tí avrokningardagurin er altíð settur ein mánað og 10 dagar eftir at ársfjórðingurin endar, sigur Eyðun Joensen. Men hann ásannar, at tað hjálpir lítið hjá teimum, hvørs kundar als ikki rinda sínar rokningar.

– Í einstøkum førum hava vit tó gjørt avtalur um at gjalda falna mvg skuld yvir eina tíð, men tað er eftir at skuldin er farin til innheintingar, og tá verða renturnar, sum eru komnar uppá, eisini kravdar inn, leggur hann afturat.

Høg trotarenta

Í praksis er tað soleiðis, at tá ein fyrirkur er komin í gjaldförirupulleikar, og ikki letur inn mvg uppgerð, verður ein meting gjørd av TAKS, sum fyrirkur verður skuldskrivað fyri. Hvønn mánað verður henda upphæddin, og øll onnur mvg skuld, sum móguliga er, rentað við 0,7 prosentum. Sostatt kann tað skjótt bliva talan um eina stóra upphædd, sum fyrirkur skyldar í mettum mvg og rentum. Men heldur ikki her hjálpir at tingast við TAKS, sum hevur lógartryggjaðan rætt ella skyldu at krevja rentu.

Tað er ikki óvanligt, at fyrirkur rokna sær rentur upp á skuld, sum er farin

langt útum gjaldsfreistina. Men tað er ivasamt, hvønn lógartryggjaðan rætt tær hava at krevja renturnar inn, um kundin noktar at gjalda tær. Soleiðis er ikki við TAKS. Mvg lógin áleggur myndugleikanum at krevja rentu, eisini hóast tað er við til at leggja stein oman á byrðu hjá eini illa sperdari fyrirkur, sum ikki fær pengar inn frá skuldarum.

– Ásetingin er í lógini, júst tí tað er so týðningarmikið, at mvg verður avroknað regluliga, og ikki verður brúkt sum eitt slag av kassakredditti, sigur Eyðun Joensen, deildarleiðari hjá TAKS.

gunnar@socialurin.fo

Grannskoðari: Fá pengarnar inn!

MEIRVIRÐISGJALD Fleiri fyrirkur brenna seg av, at tær ikki fáa pengar inn frá sínum skuldarum. Tí tað er ongin umbering fyri, ikki at avrokna mvg

Tað er ræðslan hjá nógvum virkisleiðslum. Rokningar verða skrivaðar, og solumvg samstundis bókað, men rokningin verður ikki goldin. Tá so mvg dagur er, noyðist óheppa fyrirkur at avrokna mvg til TAKS, hóast pengarnir ikki eru komnir í kassan.

Ongi beinleiðis hagtöl

finnast, men fleiri grannskoðarar, sum Sosialurin hevur tosað við, vátta, at hetta er ein støða, sum fleiri av teirra kundum javnan koma í. Og so kunnu teir í ringasta føri koma í gjaldförirtrót sum ger, at teir noyðast at snara lykkinum.

– Tað blívur ikki betur

av, at tað ikki er loyvt at afturføra eitt tap, fyrr enn tað er staðfest, tað vil siga, fyrr enn fyrirkur, sum skyldar, er komin undir trotab 'arviðgerð ella liknandi. Og tað kann taka fleiri ár, sigur Simun Absalonsen frá grannskoðaravirkinum NUMO.

Spekulera í mvg

Tá ein fyrirkur, sum ikki hevur gott gjaldför, drálar við at gjalda sínar rokningar, fær hon eitt slag av dupultum vinningi. Tí samstundis sum hon ikki rindar sínar rokningar, fær hon frádrátt fyri 'tgangandi mvg.

– Men tað er ein loysn,

sum vit staðiliga ávara ímóti, sigur Jógvan Amonsón frá Grannskoðanavirkinum Januar. – Hetta er ein sera stuttskygd og dýr loysn sum ikki er nøkur loysn, tí trupulleikin stendur við og versnar, sigur hann.

Grannskoðararnir, sum Sosialurin hevur tosað við,

leggja dent á týðningin av at hava eina effektiva debitorrøkt. Og so sakar tað heldur onki, um fyrirkurnar ansa eitt sindur eftir, hvønn tær selja til, og um kundin er førur fyri at halda tær avtalur, sum verða gjørdar.

gunnar@socialurin.fo